

ประวัติตรุษจีน

ตรุษจีนเป็นหนึ่งในเทศกาลที่สำคัญที่สุดของชาวจีน ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ตามปฏิทินจีน (คล้ายกับวันสงกรานต์ของไทย) ชาวจีนทุกคนให้ความสำคัญกับวันนี้อย่างมาก มีการหยุดงานเป็นเวลานาน โรงเรียน สถาบันการศึกษาปิดเทอม (ปิดเรียนฤดูหนาว) ในช่วงนี้ เหลือเพียงแต่บางอาชีพที่ต้องทำหน้าที่พิเศษ ที่ไม่สามารถหยุดงานได้ ในวันตรุษจีนหน่วยงานห้างร้านต่างจะหยุดงานเป็นเวลา 3-4 วัน เพื่อเตรียมจัดงานปีใหม่นี้

มีการทำความสะอาดบ้านเรือนผ่านปีใหม่อ่างสะอาดสดใส ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า ต่างเต็มไปด้วยผู้คนมาจับจ่ายใช้สอย ซื้อเสื้อผ้าใหม่ให้แก่เด็กๆ ซื้อของขวัญให้แก่ญาติสนิทมิตรสหาย ซื้อบัตรอวยพรในโอกาสมงคล ในตลาดคราคร่ำไปด้วยผู้คน ที่มาซื้อปลา เนื้อสัตว์ เป็ดไก่ ฯลฯ ทุกคนต่างดูแจ่มใสมีความสุข เด็กๆ สวมเสื้อใหม่ ทานลูกกวาด ขนมหวาน เล่นพลุประทัด อย่างรื่นเริง

1 คืนก่อนวันปีใหม่อจีน คือวันสุดท้ายของปีนั่นเอง เป็นคืนที่ครึกครื้นที่สุด ใครที่ไปทำงานห่างจากบ้านเกิด ต่างก็พยายามอย่างสุดความสามารถที่จะกลับมาฉลองวันปีใหม่ที่บ้าน ช่วงมื่อค่ำคืนก่อนขึ้นปีใหม่อจีน ทุกคนในครอบครัวจะนั่งกันพร้อมหน้าล้อมโต๊ะอาหารชนแก้วอวยพรปีใหม่กัน ในช่วงเวลานี้ทุกบ้านจะเต็มไปด้วยรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ พอถึงเที่ยงคืน คนจีนทางเหนือก็จะเริ่มทำเกี้ยว (เจี๋ยวจี) คนจีนทางใต้ก็จะปั้นลูกอ๊อทำน้ำเชื่อม ทำไปชิมไป ทานไปครึกครื้นอย่างยิ่ง เช้าวันรุ่งขึ้น ทุกคนจะตื่นแต่เช้าเยี่ยมเพื่อนบ้านเพื่อนฝูงเพื่ออวยพรปีใหม่

ประวัติวันตรุษจีน หรือปีใหม่อจีน

ตรุษจีนนั้นคล้ายคลึงกับวันปีใหม่อในประเทศทางตะวันตก ร่องรอยของประเพณี พิธีกรรมความเป็นมาของการฉลองตรุษจีนนั้น มีมานานกว่าศตวรรษ (100 ปี) จริงๆแล้วนานมาก จนไม่สามารถย้อนกลับไปดูว่าเริ่มต้นฉลองมาตั้งแต่เมื่อไร

ตรุษจีนนั้นเป็นที่รู้จักและจำได้ทั่วไปว่าเป็น **การฉลองเทศกาลฤดูใบไม้ผลิ และการฉลองเป็นเวลานานถึง 15 วัน** การเตรียมงานฉลองส่วนใหญ่จะเริ่มหนึ่งเดือนก่อนวันตรุษจีน (คล้ายกับวัน คริสต์มาสของประเทศตะวันตก) เมื่อผู้คนเริ่มซื้อของขวัญ, สิ่งต่างๆ เพื่อประดับบ้านเรือน, อาหารและเสื้อผ้า การทำความสะอาดครั้งใหญ่ก็เริ่มขึ้นในวันก่อนตรุษจีน บ้านเรือนจะถูกทำความสะอาดตั้งแต่บนลงล่าง หน้าบ้านยันท้ายบ้าน ซึ่งหมายถึงการกวาดเอาโชคร้าย ออกไป ประตูหน้าต่างมีการขัดสีฉวีวรรณทาสีใหม่ซึ่งสีแดงเป็นสีนิยม ประตูหน้าต่างจะถูกประดับประดาด้วยกระดาษที่มีคำอวยพรอย่างเช่น อยู่ดีมีสุข ร่ำรวย และอายุยืน เป็นต้น **ที่มาของวันตรุษจีน** เกิดจากการจัดขึ้น เพื่อตั้งใจที่จะฉลองฤดูใบไม้ผลิ เนื่องจากช่วงก่อนเทศกาลตรุษจีนนั้นประเทศจีนปกคลุมไปด้วยหิมะ จึงไม่สามารถทำการเกษตรได้ เมื่อเข้าถึงฤดูใบไม้ผลิ จึงจะสามารถเพาะปลูกพืชผักได้ตามปกติ ชาวจีนจึงกำหนดให้วันแรกของฤดูใบไม้ผลิในแต่ละปีเป็นวันสำคัญที่เรียกว่า "วันตรุษจีน" **อาหารวันตรุษจีน** ประเพณีและพิธีกรรมต่างๆ นั้นผูกไว้กับทุกสิ่งทุกอย่าง ตั้งแต่ อาหาร ไปจนถึงเสื้อผ้า อาหารค่านั้นประกอบด้วยอาหารทะเล และอาหารนึ่งเช่นขนมนมจี้ ซึ่งแต่ละอย่างจะมีความหมายต่างกันไป อาหารอันโอชะอย่างเช่นกุ้งจะหมายถึงชีวิตที่รุ่งเรืองและความสุข เป้าฮื้อแห้งหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ดี สลัดปลาสดจะนำมาซึ่งโชค จี๋ไช่ (ผมหูเต๋า) สาร่ายดูคล้ายผมแต่กินได้จะนำความความร่ำรวยมาให้ และขนมต้ม (Jiaozi) หมายถึงบรรพชนอวยพร **เสื้อผ้าวันตรุษจีน** การใส่เสื้อผ้าสีแดงถือเป็นสีที่เป็นมงคล เป็นการไล่ปีศาจร้ายให้ออกไป และการใส่สีดำหรือขาวเป็นสิ่งต้องห้าม ซึ่งสีเหล่านี้ถือว่าเป็นสีแห่งการไว้ทุกข์ หลังจากอาหารค่ำทุกคนในครอบครัวนั่งกันจนเช้าเพื่อรอวันใหม่โดยการเล่นเกม เล่นไพ่ หรือดูรายการทีวีที่เกี่ยวกับวันตรุษจีน และในวันนี้จะต้องไม่โกรธ ริษยา หรือไม่พอใจ เพื่อเป็นสิริมงคลที่ดีสำหรับปีที่กำลังจะมาถึง

อาหารไหว้เจ้า ตรุษจีน

ในวันฉลองตรุษจีน อาหารจะถูกรับประทานมากกว่าวันอื่นๆในปี อาหารชนิดต่างๆที่ปฏิบัติกันจนเป็นประเพณี จะถูกจัดเตรียมเพื่อญาติพี่น้องและเพื่อนฝูง รวมไปถึงคนรู้จักที่ได้เสียไปแล้ว ในวันตรุษครอบครัวชาวจีนจะทานผักที่เรียกว่า ไช่ ถึงแม้ผักชนิดต่างๆที่นำมาปรุง จะเป็นเพียงรากหรือผักที่มีลักษณะเป็นเส้นใยหลายคนก็เชื่อว่าผักต่างๆมีความหมายที่เป็น มงคลในตัวของมัน

- **เม็ดบัว** - มีความหมายถึง การมีลูกหลานที่เป็นชาย
- **เกาลัด** - มีความหมายถึง เงิน

- **สาหร่ายดำ** - คำของม้นออกเสียงคล้าย ความร่ำรวย
- **เต้าหู้หมักที่ทำจากถั่วแห้ง** - คำของม้นออกเสียงคล้าย เต็มไปด้วยความร่ำรวย และ ความสุข
- **หน่อไม้** - คำของม้นออกเสียงคล้าย คำอวยพรให้ทุกอย่างเต็มไปด้วยความสุข เต้าหู้ที่ทำจากถั่วสดนั้นจะไม่นำมารวมกับอาหารในวันนี้เนื่องจากสีขาวซึ่งเป็นสีแห่งโชคร้าย สำหรับปีใหม่และหมายถึงการไว้ทุกข์
- **ปลาทั้งตัว** - เป็นตัวแทนแห่งการอยู่ร่วมกันและความอุดม-สมบูรณ์
- **ไก่** - สำหรับความเจริญก้าวหน้า ซึ่งไก่นั้นจะต้องยังมีหัว หางและเท้าอยู่ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสมบูรณ์
- **เส้นหมี่** - ไม่ควรตัดเนื่องจากหมายถึงชีวิตที่ยืนยาว

* ในทางตอนใต้ของจีน อาหารที่นิยมที่สุดและทานมากที่สุดได้แก่ ข้าวเหนียวหวานนึ่ง บ๊ะจ่างหวาน ซึ่งถือเป็นอาหารอันโอชะ ส่วนทางเหนือได้แก่ หมั่นโถและติ่มซำ เป็นอาหารที่นิยม

* อาหารจำนวน มากที่ถูกตระเตรียมในเทศกาลนี้มีความหมายถึง ความอุดมสมบูรณ์และความร่ำรวยของบ้าน

ความเชื่อโชคลางในวันตรุษจีน

ทุกคนจะไม่พูดคำหยาบหรือพูดคำที่ไม่เป็นมงคล ความหมายเป็นนัย และคำว่า สี้ ซึ่งออกเสียงคล้าย ความตายก็ต้องไม่พูดออกมา ต้องไม่มีการพูดถึงความตายหรือการใกล้ตาย และเรื่องผีสางเป็นเรื่องที่ต้องห้าม เรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นในปีเก่าๆ ก็จะไม่เอามาพูดถึง ซึ่งการพูดควรมีแต่เรื่องอนาคต และทุกอย่างที่ดีกับปีใหม่และการเริ่มต้นใหม่

หากคุณร้องไห้ในวันปีใหม่ คุณจะมีเรื่องเสียใจไปตลอดปี

ดังนั้นแม้แต่เด็กดื้อที่ปฏิบัติตัวไม่ดีผู้ใหญ่ก็จะทน และไม่ตีสั่งสอน

การแต่งกายและความสะอาด

ในวันตรุษจีนเราไม่ควรสระผม เพราะนั่นจะหมายถึงเราชะล้างความโชคดีของเราออกไป เสื้อผ้าสีแดงเป็นสีที่นิยมสวมใส่ในช่วงเทศกาลนี้ สีแดงถือเป็นสีสว่าง สีแห่งความสุข ซึ่งจะนำความสว่างและเจิดจ้ามาให้แก่ผู้สวมใส่ เชื่อกันว่าอารมณ์และการปฏิบัติตนในวันปีใหม่ จะส่งผลให้มีผลดีหรือผลร้ายได้ตลอดทั้งปี เด็ก ๆ และคนโสดเพื่อรวมไปถึงญาติใกล้ชิดจะได้ อั่งเปา ซึ่งเป็นซองสีแดงใส่ด้วย ธนบัตรใหม่เพื่อโชคดี

วันตรุษจีนกับความเชื่ออื่น ๆ

สำหรับคนที่เชื่อโชคลางมากๆ ก่อนออกจากบ้านเพื่อไปเยี่ยมเยียนเพื่อนหรือญาติ อาจมีการเชิญซินแส เพื่อหาฤกษ์ที่เหมาะสมในการออกจากบ้านและทางที่จะไปเพื่อ เป็นความเป็นสิริมงคล

บุคคลแรกที่พบ

บุคคลแรกที่พบและคำพูดที่ได้ยินคำแรกของปีมีความหมายสำคัญมาก ถือว่าจะส่งผลให้มีผลได้ตลอดทั้งปี การได้ยินนกขมิ้นหรือเห็นนกสีแดงหรือนกนางแอ่น ถือเป็นโชคดี

การเข้าไปหาใครในห้องนอนในวันตรุษ

การเข้าห้องนอนผู้อื่นในวันตรุษจีน ถือเป็นโชคร้ายมาก ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นคนป่วยหรือปกติ ก็ต้องแต่งตัวออกมานั่งในห้องรับแขก

ไม่ควรใช้มีดหรือกรรไกรในวันตรุษ

เพราะชาวจีนเชื่อว่าจะเป็นการตัดโชคดี

ทุกวันนี้ไม่ว่าชาวจีนทุกคนจะคงยังเชื่อตามความเชื่อที่มีมา แต่ทุกคนก็ยังคงยึดถือและปฏิบัติตาม เพราะสิ่งเหล่านี้เปรียบเสมือนธรรมเนียม และวัฒนธรรม โดยที่ชาวจีนตระหนักดีว่า การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมมาแต่เก่าก่อน เป็นการแสดงถึงความเป็นครอบครัวและเอกลักษณ์ของตน

อั่งเปา

สัญลักษณ์ที่ทุกคนทราบดีในวันตรุษจีนคือ **อั่งเปาสีแดง** โดยมีธรรมเนียมคือ ผู้ใหญ่ที่ผ่านการแต่งงานมา และทำงานมีรายได้แล้ว จะมอบซองสีแดง(ที่มีเงินจำนวนหนึ่งข้างใน) ให้กับเด็กๆที่มีอายุน้อยกว่า หรือยังไม่ได้ทำงาน พร้อมกล่าวสวัสดีปีใหม่ ซึ่งสีแดงของอั่งเปานั้นมีความหมายถึงโชคดี และเงินที่ใส่ในซองอั่งเปานั้น มักจะมีจำนวนเป็นเลขนำโชคของเงินนั้นคือเลข 8

15 วันแห่งการฉลองตรุษจีน

วันแรกของปีใหม่ เป็นการต้อนรับเทพดาแห่งสวรรค์และโลก หลายคนงดทานเนื้อ ในวันที่ด้วยความเชื่อที่ว่าจะเป็นการต่ออายุและนำมาซึ่งความสุขในชีวิตให้กับตน

วันที่สอง ชาวจีนจะไหว้บรรพชนและเทพดาทั้งหลาย และจะดีเป็นพิเศษกับสุนัข เลี้ยงดูให้ข้าวอาบ น้ำให้แกล้มัน ด้วยเชื่อว่า วันที่สองนี้เป็นวันที่สุนัขเกิด

วันที่สามและสี่ เป็นวันของบุตรเขยที่จะต้องทำความเคารพแก่พ่อตาแม่ยายของตน

วันที่ห้า เรียกว่า พู ซึ่งวันนี้ทุกคนจะอยู่กับบ้านเพื่อต้อนรับการมาเยือน ของเทพเจ้าแห่งความร่ำรวย ในวันที่จะไม่มีใครไปเยี่ยมใครเพราะจะถือว่าเป็นการนำโชคร้าย มาแก่ทั้งสองฝ่าย

วันที่หก ถึงสิบชาวจีนจะเดินทางไปเยี่ยมเยียนญาติพี่น้องเพื่อนฝูงของ ครอบครัว และไปวัดไปวาสวดมนต์เพื่อความร่ำรวยและความสุข

วันที่เจ็ด ของตรุษจีนเป็นวันที่ชาวนานำเอาผลผลิตของตนออกมาชานาเหล่านีจะทำน้ำที่ทำมาจากผักเจ็ดชนิดเพื่อฉลองวันนี้ วันที่เจ็ดถือเป็นวันเกิด ของมนุษย์ในวันนี้อาหารจะเป็น หมี่ชู้กิ้นเพื่อชีวิตที่ยาวนานและปลาดิบเพื่อความสำเร็จ

วันที่แปด ชาวฟูเจียน จะมีการทานอาหารร่วมกันกับครอบครัวอีกครั้ง และเมื่อถึงเวลาเที่ยงคืนทุกคนจะสวดมนต์ของพรจาก เทียนกง เทพแห่งสวรรค์

วันที่เก้า จะสวดมนต์ไหว้และถวายอาหารแก่ เจ้าเซียนฮ่องเต้

วันที่สิบถึงวันที่สิบสอง เป็นวันของเพื่อนและญาติๆ ซึ่งควรเชื้อเชิญมาทานอาหารเย็น และหลังจากที่ทานอาหารที่อุดมไปด้วยความมัน วันที่สิบสามถือเป็นวันที่เราควรทานข้าวธรรมดากับผักตองกิมกิ ถือเป็นการชำระล้างร่างกาย

วันที่สิบสี่ ความเป็นวันที่เตรียมงานฉลองโคมไฟซึ่งจะมีขึ้น ในคืนของวันที่สิบห้าแห่งการฉลองตรุษจีน

